

Výroční schůze PÚR se koná dne 12. dubna 2013, od 14.⁰⁰ hod., v zasedacím sále KDU-ČSL, na ulici 1. máje č. 5 – přední trakt. Zvolený přítomný delegát za ZO ČZS na této schůzi obdrží jednu vstupenku na jarní výstavu Flora Olomouc.

Upozornění pro ZO ČZS.

ÚS ČZS Olomouc žádá členy výborů ZO ČZS, pokud mají návrhy na vyznamenání svých zasloužilých členů, o jejich předání nejpozději do 31. 3. 2013 na adresu:

Český zahrádkářský svaz, Územní sdružení Olomouc, 1. máje 5, 779 00 Olomouc

V návrhu je nutné dodržovat stanovený předpis dle dispozic, uvedených ve věstníku.

Oblastní školení zahrádkářů – závěrečná přednáška v roce 2013.

místo školení: přednáškový sál Centaurus v budově Regionálního centra Olomouc u hlavního nádraží ČD Olomouc

9.3.2013	8 – 12	RNDr. Jiří Žlebčík, VÚKOZ Průhonice	Pěstování letniček. Trvalky vhodné do stínu.
----------	--------	-------------------------------------	--

Pozvánka na výstavy:

Výstava vín - Čejč, Sokolovna - 9. 3. 2013

ZO ČZS v Čejči, okres Hodonín, připravila na sobotu 9. března 2013 v Sokolovně od 12 hod. výstavu vín se zastoupením vzorků z více vinařských podoblastí. Výstavu doprovodí cimbálová muzika.

Velikonoční výstava Telč - 22. - 24. 3. 2013

Pořádá ZO ČZS v Domě zahrádkářů, otevřeno Pá 14-17 hod. So, Ne 8-17 hod.

Prodejní výstava: hlízy květin, sazenice rostlin, velikonoční zboží (kraslice, různé dekorace a proutěné výrobky atd.), vše od našich členů a přátel, pouze domácí

Velikonoce - svátky jara Častolovice - výstavní areál - 22.-24. 3. 2013

Pořádá Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Častolovicích. Výstavní areál bude otevřen od 9 do 17 hodin. Výstava se uskuteční v celé budově sokolovny, zahrádkářském domě a na sokolské zahradě v Častolovicích. Tato tradiční výstava na ploše více jak 2 000 m² ukazuje nejen velikonoční zvyky a obyčeje, včetně největšího křesťanského svátku, ale také staročeská řemesla. Každý návštěvník uvidí praktické ukázky na hrnčířském kruhu, sklářskou pec s výrobou skla, drátkování předmětů, umělecké kovářství, řezbářství a další profese. Chybět nebudou ani ukázky malování a tepání kraslic, paličkování z Vamberecké krajky, vyšívaní a háčkování, ukázky malování perníků a výrobků z keramiky. Protože to je zahrádkářská výstava, nosným prvkem bude veliká **přehlídka jarních odrůd květin – cibulovin a trvalek**, které celou výstavu aranžérsky zkrášlí. Do tradiční soutěže o nejlepší kolekci kraslic, která bude vyhodnocena na konci výstavy, se může přihlásit každý. Výstava je určena pro všechny generace, které zde najdou celou řadu inspirací, poučení a vzpomínek. Pořadatelé připravili pro všechny návštěvníky veliké množství prodejních stánků a bohaté občerstvení. Bližší informace na www.zahradkari.com

◀▶ ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v dubnu:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011)↓

◀▶ Většinou v první polovině měsíce provádíme nejlépe již **ve fázi myšího ouška první jarní postřik** u všech stromů **proti přezimujícím škůdcům** a na jabloních i **proti květopasu jabloňovému**. Použijeme TM směs Ekol 90ml + Calypso 480 SC 2ml/10l vody) anebo eventuelně Jarní soupravu od firmy AgroBio Opava (obsahující jen insekticid Calypso 480 SC a smáčedlo). Tyto přípravky však lze použít **nejpozději do fáze zeleného poupěte**. Upozorňuji, že pouze olejovité jarní postřiky obsahující i insekticid mají rozhodující **vliv na likvidaci mer, puklic a štítenek**. S těmito škůdci mají v poslední době významné problémy ti zahrádkáři, kteří takové ošetření opomíjejí. Teplota má být při postřiku vyšší než 7 °C, optimální je kolem 15 °C. Aplikace směsi obsahující Ekol + Calypso 480 SC se nesmí provádět za mrazu či v době očekávaných mrazů, neboť zvyšuje nebezpečí poškození stromů. Jestliže je zapotřebí současně likvidovat na jabloních květopasa jabloňového, pak v jarní postřikové jíše musí být přítomen insekticid s účinkem na dospělce tohoto brouka (tedy např. buď TM směs Ekol + Calypso 480 SC nebo Jarní soupravu), samotné použití Ekolu či Bioolu je nedostatečné.

◀▶ Současně, ale nejpozději ve fázi myšího ouška, je třeba provést i první preventivní **ošetření jádrovin proti strupovitosti**. Dříve se k tomu využívaly organické kontaktní fungicidy obsahující především mancozeb (např. Dithane M 45. V současné době se více doporučuje v tomto období provést první dvě ošetření hloubkově působícím přípravkem s léčebnou a eradikativní účinností obsahující dodin (Syllit 65 WP, Syllit 400 SC). **Zahajující postřik** tímto přípravkem je třeba provést již **ve fázi zeleného pupenu až myšího ouška**, druhý pak nejpozději **ve fázi zeleného poupěte**. Upozorňuji, že jmenovaný preparát nelze kombinovat v tankmixu (TM) s olejovými přípravky, dále se silně alkalickými látkami (bordeauxská jícha) a s přípravky na bázi síry.

◀▶ V teplejších oblastech nacházíme zpravidla již koncem dubna více než 5 % větviček poškozených **padlím jabloně**. Zde je pak nutné nejpozději **ve fázi zeleného poupěte** provést první ošetření proti této chorobě, a to preparátem na bázi síry (Kumulus WG). Pozor - mezi Syllitem a přípravky na bázi síry existuje při mísení antagonismus, nesmí se tedy aplikovat společně jako tankmix (TM). Je nutné tedy bezpodmínečně každý přípravek použít odděleně. ◀▶ Upozorňuji ještě, že přípravek Champion 50 WP lze s úspěchem využít **k ochraně květů meruněk proti mrazu**. Obvykle koncem dubna ošetřujeme stromy při signalizaci poklesu teplot pod bod mrazu 0,2% koncentrací tohoto přípravku.

◀▶ U peckovin provádíme první jarní ošetření v období od fáze zeleného pupenu (pukání pupenů) do fáze zeleného poupěte. Alternativně lze obecně k jarnímu ošetření využít i další povolené insekticidy, vždy s přídatkem smáčedla (např. Calypso 480 SC), případně i Mospilan 20 SC). ◀▶ Při eventuálním chladném a deštivém počasí pokračujeme až do kvetení broskvoní ve čtrnáctidenních intervalech ochrannými postřiky **proti kadeřavosti**. Z přípravků je možno použít již jen organické fungicidy, např. Dithane M 45, Dithane DG Neotec nebo Syllit WP 65 či Delan 700 WDG.

◀▶ Při chladném a deštivém počasí v době kvetení meruněk a višni se provádí jednou až dvakrát ošetření **proti moniliové spále**, a to nejlépe na počátku květu a při dokvétání. Nejčastěji se používá systémově účinný přípravek Horizon 250 EW.

◀▶ U rybízu provedeme v dubnu před květem první ošetření proti listovým houbovým chorobám (**antraknóze a sloupečkové rzivosti rybízu**). Použijeme zde přípravek na bázi mancozebu, (Dithane DG Neotec) nebo Baycor 25 WP. ◀▶ Po odkvětu angreštu bude rovněž nutné pokračovat v ošetření proti **hnědému padlí**, a to dvěma postřiky ve čtrnáctidenních intervalech. Předpokládám, že již před květem byl angrešt preventivně ošetřen jiným účinným fungicidem (přípravky na bázi síry). Po odkvětu pak použijeme nejméně dvakrát účinný strobilurin Discus. ◀▶ Při začátku kvetení jahodníku a poté při jeho dokvétání je potřeba zejména za deštivého počasí ošetřit porosty proti **šedé hnilobě**. První postřik provedeme přípravkem Rovral Aquaflo a druhý dalším fungicidem Teldor 500 SC.

◀▶ Réva vinná raší poněkud později, většinou až koncem dubna. Porosty s pravidelným výskytem hálčivce révového se ošetří sirnatými přípravky (Kumulus WG, případně náhrady Sulky).

◀▶ **Cibule pěstovaná ze sazečky** často vykazuje v květnu zkroucené deformované listy, což je nepochybný příznak toho, že byla napadena první generací **vrtalky pórové** (podobné vizuální příznaky se objeví i při virové žluté zakrslosti cibule - OYDV, která někdy nastává právě u cibule ze sazečky). Tato

moucha z jarní generace nalétává především na cibuli, případně i na česnek a přezimující pór, a to od dubna až do začátku května. Jedinou racionální ochranou je **překrytí vzešlé cibule ze sazečky netkanou textilií**. Teoreticky existuje i možnost chemické ochrany, a to v době hromadného rojení dospělců vrtalky pórové ošetření porostu pyrethroidy (např. Decis Mega). ◀▶ Brukvovitou zeleninu nám mohou po výsadbě nebo při vzházení a po vzejití úplně zničit **dřepčici**. V listech vykusují drobné otvory a při silném výskytu mohou malé vzházející rostlinky zcela zahubit. Nejvhodnější ochranou je včasné překrývání záhonů **netkanou textilií** (ihned po výsevu) anebo využití chemické ochrany, a to postřiku rostlin pyrethroidy (např. Decis Mega či Karate se Zeon technologií 5 CS). Netkaná textilie navíc chrání košťáloviny, pokud je umístěna na záhonu ihned po výsadbě, i **proti plodomorce zelné**. Její larvy poškozují vegetační vrcholy rostliny, takže se u kvěťáku a brokolice nevytvářejí růžice a u jiných košťálovin hlávky.

▶ ◀☀ **Nutné práce na zahrádce v dubnu:** použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

▶ ◀Dokončujeme výsadbu ovocných stromků do jam, které jsme si na podzim připravili, aby dokonale vyvětraly. Broskvoně, které sázíme výhradně na jaře, je dobré sázet do teplejší, sluncem prohřáté půdy, kde se lépe ujímají. ▶ ◀Staré ovocné stromy je možné přeroubovat, jako technika je nejspěšnější za kůru. Když si během dubna zahříváte bobuloviny, tak budete mít na zahrádce do podzimu mladé keře. Poškozené dřevo - mrazové poškození, nádory (např. po vlnatce krvavé) je třeba ostrým nožem vyřezat až do zdravého dřeva, nebo kůry a rány zamazat (vosk, nebo latexová barva). ▶ ◀Kmeny po ohryzu zvěří stojí za pokus zachránit - přemostěním (ohryz kolem dokola) nebo zamazání v případě, že bylo zachováno kambium. Do kaše z hlíny se přidává neslamnatý kravinec (cca 1/3 v hlin. kaši) a ošetřené místo se zaváže pytlovinou, která se udržuje vlhká. Lepenkové pásy na zachycování květopase jabloňového je třeba každý týden prohlížet. ▶ ◀Stromy s bohatší násadou květních pupenů je dobré přihnojit ještě před květem dusíkem, všechny ovocné dřeviny se hnojí i fosforečnými a draselnými hnojivy. Nadměrná násada květních pupenů starých stromů (hlavně jádrovin) se redukuje řezem. Málo plodící jádroviny, ale i bujněji rostoucí je vhodné v této době řezat, u merunek a broskvoní se provádí jarní řez až ve fázi růžového poupěte.

▶ ◀Je-li tento měsíc chladný a vlhký, ošetřujeme meruňky a višně v době jejich kvetení proti moniliovému úzehu květů a větvíček, po odkvětu angreštu je třeba pamatovat ještě na dva postřiky [proti hnědému padlí](#). Také u zeleniny je stále více práce - přihnojování, kypření, odplevelování a okopávání. U vzházejících rostlin je třeba kypřit pouze mělce mezi řádky. ▶ ◀Malé rostlinky kořenové zeleniny žijí z vláhy, kterou půda zachytila během zimy, ale čerstvě vysázenou zeleninu je třeba zalévat. Na připravované záhony pro výsadbu zeleniny se rozhodí plná průmyslová hnojiva (NPK, Cererit ap.), zapraví se mělce do půdy a povrch záhonu se urovná. Vysazují se rané zeleniny (hl. salát, rané zelí, kvěťák, kedlubny, kapusta) a cibule. Proti dřepčikům a plodomorce zelné je dobré košťálovou zeleninu po výsadbě zakrýt netkanou textilií. Po výsadbě je třeba rostliny důkladně zalít. ▶ ◀Pro pozdní sklizeň můžete vysít karotku a na zeleninové záhony se dále vysévá kopr, červená řepa, ředkvička, pažitka, mangold a hrášek. Vysazujeme sazečku cibule a tam, kde jsou příznivé klimatické podmínky, můžeme již v polovině měsíce sklízet čerstvý chřest, či rebarboru. Záhony s vysázenou cibulí a některé další zeleninové záhony (např. mrkve) [nakryjte netkanou textilií](#) na ochranu proti květlice zelné a cibulové a proti pochmurnatce mrkvové. Zakrytí netkanou textilií se doporučuje i u raných brambor (stabilizace teploty). ▶ ◀Do prohřáté půdy zakryté alespoň 14 dnů průhlednou folií vysazujeme v polovině měsíce rané [brambory](#), které jsme nechali narašit nebo jsme je předpěstovali na teplém místě na světle. ▶ ◀V zakrytých plochách (foliáky, pařeniště, skleníčky) přirychlujeme rané zeleniny a v tomto měsíci sklízíme [první čerstvý salát](#) a ředkvičky. Koncem měsíce sem vysazujeme předpěstované sazenice rajčat, paprik, lilků, [okurek](#), popř. melounů.

▶ ◀Do truhlíků ve skleníku či v teple doma za okno můžeme [vysít bazalku](#) a předpěstovat k vysazení v květnu na smíšené trvalkové záhony. Na výběr máme již několik druhů a odrůd.

▶ ◀Jehličnany se vysazují narašené a pokud možno s kořenovým balem, okrasné keře bez balu je možno sázet do rašení s dodržením hloubky výsadby na úrovni, v jaké byly rostliny vypěstovány. Z okrasných keřů nám na zahrádce začíná vykvétat zlatice, jejíž květy bývají poškozené nočními mrazíky.

▶ ◀[U růží dokončujeme řez](#), nové keře, či stromky dosazujeme a okrasný živý plot z rostlin Buxusu v této době stříháme. Plamének je třeba chránit u kořenů před přímými slunečními paprsky a proto je třeba v těchto kritických místech chránit rostliny nastýlkou vrstvy kompostu. Letničky vzešlé z březnového výsevu v pařeništi přepichujeme (hledíky, astry, ostálky apod.), letničky určené k výsevu do volné půdy v tuto dobu vyséváme. ▶ ◀Na záhonech rozkvétají tulipány, [narcisy](#) a další cibuloviny, nezapomeňte si nenápadně

poznačit jejich místo a barvy či odrůdy, po odkvětu je většinou již od sebe nerozeznáte a po zatažení mnohé ani nenajdete. ► ◀ Koncem měsíce se mohou sázet lilie a mečíky. Také je čas přesazování pokojových květin do větších nádob. Jako drenáž se na dno kořenače používá hrubý písek. U rostlin, pěstovaných v květinovém okně, exponovaném k jihu je třeba mírnit přímé sluneční záření stíněním, neboť rostliny jsou po zimě, kdy bylo slunce nedostatek, zvláště citlivé.

► ◀ Druhá polovina dubna je svými klimatickými podmínkami - pokud není příliš chladno a studená půda - vhodná na výsev travního semene. Vyseté semeno se do půdy zasekává hráběmi, menší plochy se mohou mírně zakrýt prosátou kompostovou zeminou, povrch se upěchuje lopatou. U [trávníku](#) přichází během měsíce také první seč.

Řez révy vinné - řez musíme u révy dělat důkladně a dost radikálně.

U slabšího řezu budeme mít hroznů sice víc, ale budou drobné s nekvalitními bobulemi. Čím více starého dřeva na keři necháme, tím lépe snáší zimní mrazy. Větší množství starého dřeva vyžadují některé stolní odrůdy a odrůdy náchylné ke sprchávání. Mladší révové hlavy řežeme později.

Velmi plodné odrůdy stříháme na 3-4 výhony (tažně) pouze se 4 až 6 očky na každý m² pěstební plochy, málo plodné odrůdy s menšími hrozny až na 10-12 oček /m². Na řezání tažňů a čípků upřednostňujeme jednoleté dřevo s průměrem 8-12 mm.

Jednoleté dřevo vyrůstající přímo ze starého dřeva je tzv. jalové (méně plodné), proto ho přednostně využíváme pro řez na krátké zásobní čípky. Některé odrůdy mají spodní očka na jednoletém dřevě neplodná, potom volíme řez na delší tažně (Frankovka, Muškát Ottonel, Tramín červený, Veltlínské červené rané). Necháváme u nich přednostně dvaceti a více očkové tažně.

Vyšší zatížení očky nevede k vyšší úrodě, ale zahušťuje obrost a tím zvyšuje výskyt chorob a škůdců a snižuje kvalitu vyzrávání. Zejména stolní odrůdy nepřetěžujeme velkým množstvím plodného dřeva, protože pak kvalita hroznů klesá a navíc i jejich staré dřevo je nevzhledné.

Podle způsobu vedení révy vyvazujeme tažně k opoře vodorovně do oblouku, čímž omezíme apikální dominanci a podpoříme rovnoměrný vývin všech letorostů na tažni. ► ◀ Ještě před vyrašením oček révy (aby nedošlo k poškození) vyvazujeme u keřů tažně, ramena i kmínky a nejpozději hned po vyrašení stříkáme proti akarínóze. Ošetření předjarními postřiky proti přezimujícím škůdcům na révě provádíme těsně po vyrašení.

Podrobné informace o zapěstování kmínku u pěstitelského tvaru révy vinné autora Pavla Pavlouška - viz časopis Zahrádkář 2010/1.

Upozornění:

Zájemce o zahrádku: paní Irena Pokorná, Heyrovského 9, Olomouc, josefpopo@seznam.cz má zájem o získání zahrádky do pronájmu, lokalita Olomouc – Slavonín, nebo blízké okolí.

Zájemce o průklest stromů: paní Štěpánková, Dobrovského ulice, Olomouc, telefon: 728 264 678, prosí o výpomoc při odborném prořezání 5 stromů.

► **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13,⁰⁰ a 16,⁰⁰ hodinou** (na sekretariátě ÚS ČZS)

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1.máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:

► **členské známky na rok 2013 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2013“ + kalendářik ČZS.**

►► **CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:**

► **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (2012), J. Rod / cena 50,- Kč

► **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč

► **publikace:** pomologie: Jádroviny a Peckoviny – Bc. T. Jan a Ing. D. Nestrta – cena 120,- Kč za jeden díl

► **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovného a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: j.skarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)